

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir Pakdemirli tarafından cevaplandırılmasını arz ederim. 23.02.2021

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul Milletvekili

Ülkemizde her yıl balık popülasyonunun korunması adına, üreme ve büyüme dönemleri gözetilerek 15 Nisan'da başlayıp Marmara, Ege ve Karadeniz'de 1 Eylül'e kadar, Akdeniz'de 15 Eylül'e kadar balık avı yasağı uygulanmaktadır.

Buna ilave olarak 8 Ocak 2021 tarihinden itibaren Marmara denizi hariç olmak üzere İstanbul Boğazının doğusu ile Karadeniz'de 10 günlük hamsi avı yasağı getirilmiştir. Yasak; 10'ar günden iki kez daha uzatılarak 7 Şubat 2021'e kadar toplamda 1 ay devam ettirilmiştir. Böylece tarihte ilk kez av sezonu içerisinde hamsi avı yasağı getirilmiş oldu. Yasaklama gerekçesini ise; "... Hamsi balıklarında yasal avlanabilir boy uzunluğunun altındaki bireylerin oranında artış olduğu ve et verimlerinin ise oldukça düşük olduğu tespiti"ne dayandırdınız.

Türkiye karasularında hamsi avının yasaklandığı 8 Ocak-7 Şubat dönemindeki bir aylık süreçte boyuna bakılmaksızın hamsi avlanmasına izin verilen Gürcistan'da hamsi avcılığı devam etmiştir. Gürcistan'daki hamsi avcılığının neredeyse tamamı Türk tekneleri tarafından yapılmış, Türk makamları bu teknelerin Gürcistan karasularına geçmesine izin vermişler ve bu teknelere indirimli akaryakıt da verilmiştir. Bütün bunların anlamı Gürcistan'dan her şekilde kontrolsüz hamsi avcılığının teşvik edilmesidir. Nitekim Gürcistan'da avlanılan hamsilerin hemen hemen tamamının çoğu, sahibi T.C. vatandaşı olan Gürcistan'daki balık unu fabrikaları tarafından kullanılmıştır.

7 Ocak 2021 tarihinde duyurulan hamsi avı yasağından Karadeniz Bölgesinde bizzat görüştüğüm balıkçılar, yasaklama gelebileceğinden hiçbir şekilde önceden haberdar edilmediklerini, kamuoyu duyurusundan sadece birkaç gün öncesine kadar hiçbir şekilde bilgilendirilmediklerini ifade etmektedirler.

Yasak duyurusunun yapıldığı metinde; "Halkımızın hamsi ihtiyacı, hamsi avcılığının serbest olduğu alanlardan yakalanan ve soğuk hava depolarında muhafaza edilen ürünlerle karşılanmaya devam edilecektir." denilmiştir.

Yasaklamayı duyurduğunuz metinde belirttiğiniz gibi depolarda bekletilen şoklanmış hamsi piyasaya sürülmüştür. Kasası (15 kg) 50 TL olan hamsi, av yasağı getirdiğiniz 8 Ocak-7 Şubat arası 250-300 TL'den satılmıştır. Kamuoyunda; özellikle dar

gelirli vatandaşların kolay erişebildiği protein kaynağı olan hamsiye ucuz şekilde erişiminin engellendiği ve stoklanıp soğuk hava depolarında bekletilen hamsinin piyasaya sürülerek fahiş fiyatla satılması için bu yasağın getirildiği izlenimi oluşmuştur. Yasaktan etkilenen balıkçı esnafı ve vatandaşlar; av yasağının, stokçuların isteği ve baskısı ile getirildiğini düşünmektedir.

Hamsi ile ilgili bütün bilimsel çalışmalar; hamsinin göç eden bir balık olduğunu, Karadeniz kıyılarında yerleşik olarak durmadığını ortaya koymakta, ülkemizde kabul edilen 9 cm. avlanabilir boya ve verimli etlenme oranına ancak bir yılda ulaşabildiğini ortaya koymaktadır. Öte yandan Gürcistan devleti, hamsi için avlanabilir boyu 7 cm. olarak kabul etmekte, avlanabilir boyun altındaki miktarın %40'ına kadar da izin vermektedir.

Hâl böyle iken;

1. Av sezonunda hamsi avı, hamsi stoklayan depocuların isteği doğrultusunda mı yasaklanmıştır?
2. Hamsinin kasasını 50 TL'den alıp, stoklayarak 15 gün sonra 250-300TL'den satan depo sahipleri kimlerdir?
3. Türkiye'de hamsi şoklama ve depolama işi yapanlar kimlerdir? Av yasağının, stoklardaki hamsilerin fahiş fiyatla satılabilmesi için getirildiği şeklindeki olumsuz kanaatleri değiştirmek için bir çalışmanız var mıdır?
4. Yasak döneminde piyasaya fahiş fiyatla hamsi süren stokçularla mücadele için ne tür çalışmalar yaptınız?
5. Avlanabilir boya ve et verimliliğine ancak bir yılda ulaşabilen hamsinin, 10 günde veya 1 ayda avlanabilir boya ulaşabileceğini hangi bilimsel çalışmalara dayandırılıyorsunuz? Bu yasak kararını tavsiye eden bilim kurulu kimlerden oluşmaktadır?
6. Türkiye karasularında hamsi avının yasaklandığı 8 Ocak-7 Şubat 2021 tarihleri arasında Türkiye'den teknelerin Gürcistan sularında avlanmak üzere gitmelerine neden izin verdiniz?
7. Gürcistan'da avlansınlar diye izin verdiğiniz tekneleri; ucuz akaryakıt verip, Türkiye'de yasaklandığı için avlanmayan hamsiyi Gürcistan'da avlansınlar diye teşvik etmiş olmadınız mı?
8. Hamsi göç eden bir balık olduğu için neslinin devamı ve sürdürülebilir avcılık konusunda Karadeniz'e kıyısı olan ülkelerle ortak tedbirler alınması için girişimde bulunmayı düşünüyor musunuz?